

Sobre els altres

Els germans són per quan van mal dades; els amics, per a tota classe de moments.

Com digué un vell ermità: “ El malalt fa molt de bé als qui l’envolten”.

Un vell missioner retirat em va ensenyar la infermeria on vivia amb la seva comunitat. L’espai era confortable, ben preparat i s’hi respirava molt bon tracte. En acabar, li vaig dir que m’alegrava que disposés d’un lloc tan digne per a estar-s’hi, perquè realment s’ho mereixia. Ell em contestà: “Tothom es mereix viure en un lloc així”.

Un teòleg deia que davant el Senyor ningú és prou digne i que al seu costat som una mosca. Però la veritat és que el Senyor ens ha donat una dignitat i un tracte molt més grans que això.

Un monjo deia: “Riure’s primer d’un mateix, i de tothom; però sense fer mai mal a ningú”.

Un ermità benedictí deia que la regla del seu orde l’obligava a rebre tothom que li picava a la porta com si es tractés del mateix Jesús; però em manifestava, amb bon humor, que de vegades li venien persones ben desgavellades i se li feia difícil veure Jesús en elles.

Jesús digué que el més gran en un lloc és el més petit.

Sobre el que són les coses

En un dels moments difícils de la vida, pensar que el mal no existeix i que només està en el cap de les persones, pot semblar alliberador i mentalment saludable. Però, sobre l’existència del Maligne, la veritat és que si aquest no hi fos, tothom faria sempre el bé (tot adonant-se que és el millor), i no hi hauria major problema.

Com digué algú que estava instruint en la fe cristiana a un infant: els àngels només tenen esperit; els animals només tenen cos; i, els homes, tenim cos i esperit.

Déu acaba fent justícia de la manera que Ell vol, i els àngels compleixen la seva voluntat de forma fèrria. Però els homes, més aviat, ens hem de limitar a seguir l'Evangelí amb senzillesa: no hem de voler fer mai ni de déus ni d'àngels.

Tot parlant amb un jove sobre les experiències de la vida, el vell però experimentat ermità li digué: "Els perills solen aparèixer a les tornades".

Un vell mossèn xinès deia: "Ni euros, ni salut, eterna joventut". Ho deia en el sentit de què tothom desitja els euros i la salut, però sembla que ningú els té suficientment. En canvi, tenir un esperit jove és quelcom en què sí que val la pena invertir-hi esforços.

Com digué un frare: "La missa val per tot. Allà pots encabir-ho tot". I així és. Es pot oferir quelcom; però el sacrifici més gran és el que fa el Fill de Déu en donar-se'ns en cada celebració de l'Eucaristia.

Per a saber si les dones poden accedir a ser diaconesses o sacerdotesses hauríem de plantejar-nos si el no permetre que ho siguin és cosa de Déu o bé és cosa dels homes.

Un vell ermità deia: *l'home és una unitat; i, també: l'ànima és única.*

El vell ermità d'un monestir parlava del silenci com a quelcom que sempre va bé i diferenciant-lo de la sensació que sempre hem d'estar parlant. Per a ell, el silenci era deixar fluir lliurement el pensament sense frens ni barreres. Deia que escoltar música clàssica també és silenci.

Alguns justifiquen la seva actuació dient que és per amor; però recordem que, tal com es diu en el Nou Testament, el qui estima és pacient i bondadós.

A la Bíblia, a Siràcida hi diu: "Un ric comet una injustícia i encara s'irrita, un pobre és tractat injustament i encara s'excusa". Cal dir que, dos mil anys després, això segueix igual.

Un antropòleg manifestà que, per a algunes persones, la guerra bruta dels Estats forma part de les necessitats d'aquests per a desfer-se de certs mals; i que per això ho anomenen "Les clavegueres de l'Estat", una part necessària per a qualsevol edifici. Però no ens enganyem: aquest *sistema de clavegueram* necessari en tota construcció ja el conformen el conjunt del poder judicial, els cossos policials, el sistema penitenciari i d'altres; no ens creguem que una cosa com la guerra bruta és una part natural d'aquest edifici que és l'Estat.

Algú va dir: "Els ximples no van al cel". Es referia a aquells que no fan el bé quan això seria el millor per a ells a curt termini i per a obtenir la vida eterna.

Encara que hi ha moments difícils de la nostra vida en els que sembla que la nostra oració no sorgeix cap efecte, no és així; hem de ser persistents en allò que demanem. Jesús posava l'oració com a remei quan les altres coses no han tingut cap efecte (Mc 9,29).

Sobre els cristians

El vell organista d'una basílica, culte i humanista, deia que en els temples s'hi haurien de veure reflectides la diversitat de creences religioses; cosa que ja havien fet els romans i els grecs en l'antiguitat. Però, Jesús, més aviat digué que anéssim a evangelitzar altres pobles (Mt 28,19)

En sentir que en una missa es deia "Us beneïm, Senyor, Déu de l'univers...", li vaig preguntar a un ermità com podia algú beneir el Senyor quan nosaltres no som res i Ell ho és tot. Ell contestà "Deixa't de falsa humilitat. És clar que podem beneir-lo".

En una ocasió, un nen de sis anys corria amb un seu amic i cridava renecs i insults mentre jugava amb ell. El seu germà, que tenia tres anys més que ell, li digué: "No diguis això. Déu no ho vol". El petit, que continuava jugant i corrent, replicà: "I qui és Déu... Déu és fort?" el gran digué que sí, que era molt fort. El petit preguntà llavors si Déu era el més fort; i en contestar-li el gran que sí, exclamà: "Doncs, jo soc de Déu".

Els cristians no estem preocupats per la continuïtat de la nostra fe, ja que pel testimoni de Jesús sabem que el cristianisme no s'acabarà. El que més aviat ens preocupa és la deriva del món. Aquest és un vaixell en el qual sí que hem d'abocar-hi esforços per a la seva subsistència i per al seu bé.

Sobre el món

Referent al canvi climàtic, encara que alguns parlen de certs episodis d'inusual bonança del temps, aquesta és l'escalforeta que sents a l'hivern quan se t'està cremant la casa.

És molt sospitós el relat evolucionista del món. El fet que el nostre entorn en l'univers estigui completament mancat de vida quan a la terra hi trobem infinitud d'aliments i de biodiversitat; que els remeis a les malalties que tenim els trobem sovint a la mateixa natura i que, per exemple, trobem substàncies que ens produeixen gran amplitud d'estats d'ànim, amb recursos per a escalfar-nos, desplaçar-nos, fruit... tot això ens fa pensar més que algú ens ho ha deixat perquè ens en servim lliurement que no pas que tot això s'hagi fet sol (el pensament més ingenu que es pot tenir).

El rector d'una basílica, professor de teologia, deia en una de les seves classes que el món d'ara és insostenible, i que s'acabarà. Igualment, una ermitana deia que el món, tal com el coneixem, s'està desfent; i que hi haurà un gran daltabaix. Tot això està claríssim, i els científics són els primers de dir-ho. Però fem que aquest daltabaix sigui un canvi dràstic de la nostra actitud envers l'ecologia i els recursos. Llancem-nos-hi; Ell ens ajudarà.

Un professor deia que en el món som massa gent. Li vaig dir que el problema demogràfic que hi ha té la solució en la cultura, que està comprovat que aquesta redueix la taxa de naixements de forma radical. Quan ell em va qüestionar amb quina cultura s'havia de fer, li vaig dir que en primer lloc amb l'autòctona i, tot seguit, amb la cultura global.

El canvi climàtic i la contaminació tenen la solució en l'ús radical de les renovables. I la immigració en ajudar les persones desafavorides en el seu país d'origen (evitant que es puguin muntar guerres i ajudant-los al desenvolupament).

A vegades, davant les dificultats i injustícies de la vida, trobem el complet consol en la veritat, que és Jesús. En una ocasió, vaig veure fotos d'una embarcació naufragant en el Mediterrani: s'hi veien una vuitantena de persones amb salvavides xapotejant a l'aigua i una desena que es mal agafaven al vaixell bolcat, sense ningú que les ajudés. En veure això, em vaig adonar que tot i que aquella desgràcia no arribaria a coneixement de gaire ningú, en aquell moment, allà, amb ells, hi tenien el qui és la veritat, i que no passa res per alt.

Els perills més grans avui per a la humanitat en general són el canvi climàtic i la manca de fe (ja que, juntament amb l'amor, aquesta és el motor de canvi més important davant les dificultats).

Sobre l'Església

En les esglésies d'arreu del món es fomenta una autèntica revolució: la revolució de l'amor. S'hi proposa estimar als altres com a un mateix (com a un mateix!), fer el bé encara que comporti patiment, o mil coses més perquè tothom estigui bé. Si ens hi fixem bé, en el món d'avui i en el de sempre això que l'Església fomenta és quelcom inaudit i meravellós. I tot això es fa amb discreció i senzillesa.

Com digué un vell jesuïta xinès: en l'Evangelí Jesús diu "Tu ets Pere, i sobre aquesta pedra edificaré la meua Església"; en el fragment Jesús no diu una Església, ni l'església de Pere, ni l'Església dels homes o dels cristians, sinó la seva Església, l'Església de Jesús.

Encara que hi hagi membres de l'Església que cometin grans mals (abusos, complicitats...); hem de tenir clar que el que fa i ensenya precisament l'Església és a lluitar contra aquests mals.

L'Església sol sortir pels mitjans de comunicació per greus errors d'alguns dels seus membres o per fets anecdòtics. Avui dia, costa molt que es reconegui o divulgui la sevasca.

Tot tornant d'un dinar i conversant amb el rector d'una Basílica i el seu organista, aquest li preguntà si s'havia plantejat presentar la seva candidatura a bisbe. El rector contestà que no, perquè *abans tothom s'agenollava davant del bisbe, en canvi, ara és el bisbe qui s'ha d'agenollar davant de tothom.*

Sobre Déu

S'ha parlat i escrit molt sobre el misteri de Déu, però Jesús no parla de misteri sinó de llum. Tot el que fa no pot ser més senzill i clar. El mal, en canvi, sí que és un misteri, i gros.

Els homes mundans poden ser més espavilats en el tracte entre ells que els fills de la llum. Però, com diu la Bíblia, Déu fa caure els malvats en els seus propis paranys.

En una ocasió, en unes jornades sobre ensenyament, el conserge d'una escola cristiana que hi assistia em plantejà: "Ens diuen constantment que Déu ens salva... que Déu ens salva; però ens salva de què?". A l'instant, li vaig respondre: "Home, en principi ens salva de tot". I, encara que això pugui semblar una contesta fàcil, és la veritat. Déu ens salva de la mort, del pecat i també de totes les altres dificultats, quan ens n'allibera o bé ens permet oferir-les-hi tot traient-ne partit.

Sobre com actuar

Com deia una vella ermitana: "Fer les grans coses com si fossin petites i les petites com si fossin grans". També deia: "Marxar en silenci".

Com deia el rector d'una basílica a la parella que es casava: "Feu-ho tot junts".

Un professor d'antropologia de la universitat deia que quan s'ocupa un càrrec s'han de gastar el 90 per cent dels esforços a mantenir-se en el càrrec. Però si la filosofia del que està en el càrrec és aquesta, no avancem.

En els moments de màxima dificultat, una ermitana citava interiorment el fragment d'un salm que diu: "Ni quan passo per barrancs tenebrosos no tinc por de res... la vostra vara de pastor m'asserena i em conforta".

Un vell sacerdot jesuïta xinès deia: la família, entrega total; els amics, tots per a un i un per a tots; i el treball, *visca la Pepa*.

Encara que alguns vulguin tenir previstos i lligats tots els seus actes amb antelació, i que d'altres, a l'extrem oposat, es serveixin de tècniques per a viure el moment present en cada instant, Jesús es limità a dir amb senzillesa que cada dia té les seves preocupacions.

Un vell mossèn deia: "Conserva l'ordre i l'ordre et conservarà a tu".

Un ermità em revelà una senzilla però sorprenent filosofia que ell mateix duia a la pràctica: fer el cel a la terra.

Hi ha qui constantment s'adreça al Senyor per a qualsevol de les coses de la vida, però també hi ha qui només s'hi adreça pels temes que considera més rellevants. Les dues coses estan bé; depèn de la naturalesa i manera de fer de cadascú.

Com a mesura saludable, sobretot quan es passen dificultats, va bé el consell d'un ermità que deia: "Quan mengis, menja. Quan treballis, treballa. Quan llegeixis, llegeix. Quan facis quelcom, fes allò".

Sobre la justícia

Algú va escriure: "Sereu jutjats per les vostres obres i per les seves conseqüències". Cal dir que avui ens trobem a anys llum d'aquesta concepció de les coses, sobretot la classe política.

Alguns, com a mesura de pressió, diuen que no hi haurà pau sense justícia; però, tal com es llegeix al Nou Testament, en la carta de Jaume (Jm 3,18), la justícia sorgirà de la llavor que ha sembrat el pacificador. O sigui, que la pau sempre és bona i causa de justícia. No cal generar un conflicte violent ja que això empitjora les coses i és allargassar el camí.

Com anuncià Jesús, al darrer dia hi haurà un gran judici, sobre vius i morts. No serà un judici com el particular que tenim les persones en morir i que ens condueix al premi o càstig etern; sinó que en el judici final es jutjarà tot el que hi haurà hagut respecte tot. Per això, allà es veurà tot en la seva mesura i dimensió plenes. Així doncs, i a tall d'exemple, Jesús deia que en aquest judici la reina del país del Sud condemnarà els jueus contemporanis de Jesús, ja que aquella va venir des de les Il·lunyanies del món per escoltar Salomó; i, en canvi, aquells jueus ignoraven i rebutjaven a Jesús, que era molt més que Salomó.

Sobre el bé i el mal

En el món n'hi ha que són més bons i n'hi ha que són més dolents; però també hi ha una àmplia franja del mig que són tebis, i que no s'acaben de decantar cap el bé o cap el mal. Aquesta gran massa de persones es mereixen i necessiten que hi aboquem tots els nostres esforços per a la seva salvació; que d'altra manera potser no es produiria.

Un mossèn, professor de teologia, al principi de les seves explicacions, va dir que si fem el bé -, les coses ben fetes,- això provoca una gran por al diable, que s'allunyarà de nosaltres.

Una cosa és ser del món, que és bo, i una altra ser mundà, que és dolent.

Un teòleg digué que el mal és quelcom que forma part de la persona. Però el mal, encara que pot sorgir de nosaltres per incitació del Maligne, no és una part nostra.

El mal no deixa de ser un fosc i trist misteri: aquesta revolta contra l'ordre establert en què ens perjudiquem a nosaltres mateixos i als altres.

Algú em va dir que s'hauria d'estudiar el mal; però el camí de Jesús no passa pas per aquí, és molt més senzill que això. D'altra banda, qui mira massa en la foscor es fa malbé la vista.

Sobre el Nou Testament

Una cosa és donar raó de la nostra esperança als qui ens ho demanen, com es diu a la primera carta de l'apòstol Pere (1 Pe 3,15); i una altra, molt diferent, omplir prestatgeries senceres de raonaments teològics. Les dues coses donen fruits molt diferents.

Les diverses confessions cristianes hem d'estar bé entre nosaltres i formar un sol cos. Si seguim el camí del Mestre, no cal buscar punts d'unió amb altres creences religioses: seguim amb senzillesa l'Evangelí. I Ell ens guiarà.

Hi ha certes ocasions, en l'Evangelí, que parlant de Déu Jesús diu: "El meu Pare". També, dirigint-se als creients, diu: "El vostre Pare". Però en cap cas, al llarg de l'Evangelí, Jesús, referint-se a Ell i als creients al mateix temps, diu: "El nostre Pare"; ja que la paternitat de Déu en Jesús és diferent de la que té respecte als creients.

Un biblista, gran coneixedor de l'Antic Testament, digué que el que havia escrit l'Evangelí realment s'havia pensat molt bé el que deia. Però la veritat és que parar l'altra galta quan et peguen, no preparar-se la defensa quan t'acusin, sinó deixar que sigui l'Esperit qui parla a través teu, anomenar els més desfavorits com a benaurats o bé veure el més petit com el més gran, és quelcom que no deixa de ser meravellós, extraordinari i, a més, l'única manera d'avançar.